

CONTROLEORGaan OP DE POLITIOnELE InFORMATIE

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)	Datum
	DA250026		06.02.2026

Betreft: Advies betreffende het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie.

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (*B.S.*, 5 september 2018, hierna afgekort als 'WVG') inzonderheid het artikel 59 §1, 2e lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort als 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna '*LED*').

Gelet op de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

Gelet op het verzoek van 26.12.2025 van de minister van Asiel en Migratie.

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans, voorzitter *a.i.* van het Controleorgaan.

Brengt op 6 februari 2026 het volgende advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid, van de organieke wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2^o, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human resources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2e lid en 236 §2 WVG, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)³ en Titel 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WVG⁴. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht voorzien in artikel 236 §2 WVG en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy- en gegevensbeschermingsrecht voorzien in artikel 240 WVG.

2. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

---

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG" (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad" (hierna 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive* (LED)).

³ Artikel 4, §2, 4de lid van de WVG.

⁴ Artikel 71, §1, 3de lid van de WVG.

⁵ Artikelen 59, §1, 2de lid, en 236, §2, van de WVG.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BELPIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281, §4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzen*", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

5. Het COC is tot slot ook belast, in het kader van de dataretentie wetgeving, op grond van artikel 126/3 §1, 8e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*B.S.* van 8 augustus 2022), met de validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader waarvan het al zijn bevoegdheden uitoefent die hem zijn toegekend bij titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Het is daarnaast ook nog belast, in toepassing van artikel 42 § 3, 2de en 3de lid WPA met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

6. Het Controleorgaan is bevoegd om advies te verlenen over aspecten met betrekking tot de verwerking van informatie en persoonsgegevens en de bescherming van het privéleven door de verwerking van persoonsgegevens voor zover deze betrekking hebben op of in verband staan met de operationele en niet-operationele werking van de politiediensten en/of het personeel van de geïntegreerde politie (hierna 'GPI'⁷) en/of voor zover de voor advies voorgelegde ontwerp tekst een impact heeft op de politionele informatiehuishouding in het algemeen.

---

⁶ Artikel 71, §1, derde lid *juncto* artikel 236, §3, van de WVG.

⁷ Geïntegreerde politie – Police Intégrée.

7. Het Controleorgaan is daarnaast niet enkel een gegevensbeschermingsautoriteit maar een toezichthouder die evenzeer wettelijk belast is met de legaliteit, efficiëntie, effectiviteit en economie van de politionele informatiehuishouding⁸.

II. Voorwerp van de aanvraag

8. De aanvraag heeft betrekking op een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie (hierna "het voorontwerp van wet").

9. De minister van Asiel en Migratie (de aanvrager) richtte op 26 december 2025 een aanvraag aan het Controleorgaan op de politionele informatie om een advies uit te brengen over het voorontwerp van wet.

10. De overheden evenals de verwerkingen van persoonsgegevens en informatie die exclusief tot de bevoegdheid van het COC behoren, worden strikt gedefinieerd door de wet. Bijgevolg beperkt het Controleorgaan zijn adviezen tot de verwerkingen die tot zijn bevoegdheid behoren, i.e. de verwerkingen die door de politiediensten worden uitgevoerd of die een impact hebben op het werk van de politiediensten.

Voor het overige laat het COC het aan de Gegevensbeschermingsautoriteit over om eventuele opmerkingen en aanbevelingen in haar eigen advies te formuleren.

11. Artikel 79*bis* van het Reglement van de Kamer, aangenomen op 11 december 2025, bepaalt dat wanneer een in overweging genomen wetsbepaling een nieuwe opdracht of taak toewijst aan een dotatiegerechtigde instelling, met significante budgettaire gevolgen, zoals in het huidige geval (cf. infra, considerans 20 – 26), het advies van de commissie voor de Comptabiliteit van de Kamer moet worden ingewonnen (DOC 56/1167)⁹.

III. Analyse van de aanvraag

Voorafgaande opmerking: termijn voor afgifte van het advies van het Controleorgaan

⁸ Activiteitenverslag 2021, www.contrroleorgaan.be, randnummers 3, 52 en in het bijzonder 71: "Het COC heeft echter allerminst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding"; artikel 71, §1, WVG.

⁹ Voorstel tot wijziging van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers wat betreft de verplichte raadpleging van de commissie voor de Comptabiliteit bij de oprichting van dotatiegerechtigde instellingen of bij de wijziging van hun takenpakket van 13 november 2025, goedgekeurd door de Kamer van volksvertegenwoordigers op 11 december 2025, Parl. St. Kamer, 2025-2026, 1167/001 – 1167/004): Art. 79*bis*. "Indien een wetsontwerp of -voorstel de oprichting of hervorming van een dotatiegerechtigde instelling beoogt of een significante budgettaire weerslag op een dotatiegerechtigde instelling heeft, wint de commissie het advies in van de commissie voor de Comptabiliteit bedoeld in artikel 172."

12. De wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens¹⁰ (WVG) bepaalt dat het Controleorgaan zijn adviezen uitbrengt binnen zestig dagen nadat alle noodzakelijke gegevens zijn medegedeeld.

Deze termijn wordt in speciaal met redenen omklede dringende gevallen verminderd tot ten minste vijftien dagen.

13. De aanvrager heeft de dringendheid niet formeel ingeroepen noch met redenen omkleed in de zin van artikel 236, §2, lid 3 van de WVG maar heeft aan het Controleorgaan gevraagd om zijn advies uit te brengen binnen een termijn van 30 dagen in plaats van 60 dagen.

Geïnterpelleerd door het COC argumenteerde de aanvrager dat de adviesaanvraag enkel betrekking zou hebben op een "*zeer beperkt*" deel van het voorontwerp van wet, i.e. de artikelen 5 tot 11 en dat voor het overige de politiediensten niet betrokken zouden zijn.

De '*dringende*' aard werd echter onderstreept door het feit dat er sprake is van de inwerkingtreding van verschillende Europese verordeningen en van de omzetting van een Europese richtlijn in juni 2026.

14. Zelfs indien de aanvrager de dringendheid op formele wijze had ingeroepen, zijn de aangehaalde redenen niet aanvaardbaar daar de administratie zelf verantwoordelijk is voor de vertraging bij de adviesaanvraag die bovendien net vóór de start van de kerst- en eindejaar vakantie werd ingediend. Het Controleorgaan wijst erop dat het Migratie- en asielpact immers al in het voorjaar van **2024** werd goedgekeurd om in juni 2026 in werking te treden.

Anderzijds is de rol – en dat geldt dus ook voor de daarmee verbonden verwerkingen van persoonsgegevens – van alle Belgische politiediensten bij de uitvoering van het Migratie- en asielpact belangrijk en moet die rol dus het voorwerp uitmaken van een grondige analyse door het Controleorgaan.

Deze analyse blijft niet beperkt tot het (de) in een adviesaanvraag genoemde artikel(en). Het COC houdt immers steeds rekening met alle elementen en bepalingen die onder zijn bevoegdheid vallen krachtens de voornoemde regelgeving en met alle verwerkingen die een weerslag hebben op of verbonden zijn met de politiediensten.

Hoe dan ook streeft het Controleorgaan er altijd naar zo efficiënt mogelijk te werken om snel een advies over te maken aan de verzoeker, zoals ook in dit geval.

---

¹⁰ Artikel 236.

Voorafgaande opmerking: de uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie moet in perspectief worden geplaatst met het beleid van beheer van de buitengrenzen van de Europese Unie

15. De oorsprong van het Migratie- en asielpact wordt als volgt voorgesteld¹¹:

Bij de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht moet de Unie ervoor zorgen dat er geen personencontroles aan de binnengrenzen plaatsvinden en een gemeenschappelijk beleid inzake asiel, immigratie en beheer van de buitengrenzen van de lidstaten uitstippelen op basis van solidariteit en billijke verdeling van de verantwoordelijkheid tussen de lidstaten, op een wijze die billijk is ten aanzien van onderdanen van derde landen en staatlozen en die in overeenstemming is met het internationaal recht en het recht van de Unie, met inbegrip van de grondrechten. Daartoe is er reden om criteria en instrumenten te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming van een onderdaan van een derde land of een staatloze dat in een van de lidstaten is geregistreerd, en de vaststelling van een solidariteitsmechanisme om lidstaten te ondersteunen bij de aanpak van situaties van migratiedruk. Deze doelstellingen kunnen niet voldoende wijze worden verwezenlijkt en kunnen daarom wegens de omvang en de gevolgen beter op het niveau van de Unie worden bereikt.

16. Het Migratie- en asielpact is een geheel van (nieuwe) regels tot regeling van het beheer van de migratie en tot vaststelling van een gemeenschappelijke asielregeling op het niveau van de Europese Unie. Het Pact bestaat uit meerdere Verordeningen en een Richtlijn, meer bepaald:

- Verordening 2021/1148 – Terugkeer
- Richtlijn 2024/1348 – Onthaalnormen en internationale bescherming
- Verordening 2024/1347 – Internationale bescherming en eenvormig statuut voor vluchtelingen
- Verordening 2024/1348 – Internationale bescherming
- Verordening 2024/1349 – Terugkeer
- Verordening 2024/1350 – Hervestiging en humanitaire toelating
- Verordening 2024/1351 – Beheer van asiel en migratie
- Verordening 2024/1352 – Screening
- Verordening 2024/1356 – Screening
- Verordening 2024/1358 – EURODAC
- Verordening 2024/1359 – Crisis en overmacht

---

¹¹ Verordening 2024/1351, consideransen 1 en 88.

17. Met het oog op hun concrete uitvoering vereisen deze verordeningen en richtlijn de aanpassing van andere Europese verordeningen in verband met het beheer van de grenzen, meer bepaald die welke betrekking hebben op de Europese grootschalige informatiesystemen zoals (zonder volledigheid na te willen streven) het inreis- en uitreisysteem (Entry Exit System – EES) dat op 12.10.2025 in werking is getreden en het Europese reisinformatie- en -autorisatiesysteem (ETIAS) dat binnenkort van kracht zal worden.

De uitvoering van de screenings waarin het Migratie- en asielpact voorziet, vereiste ook de aanpassing van de Europese regels betreffende de interoperabiliteit van de informatiesystemen van de Europese Unie in het domein van asiel, immigratie, grenzen en visa.

18. Deze onweerlegbare noodzaak om het Migratie- en asielpact in perspectief te plaatsen met het beleid inzake beheer van de buitengrenzen van de Europese Unie komt ook naar voren uit het Verslag over de staat van Schengen 2025 van de Europese Commissie: *“Er zijn nieuwe wettelijke voorschriften vastgesteld, die met name voortvloeien uit het migratie- en asielpact (bv. screeningverordening, verordening inzake terugkeergrensprocedure) of verband houden met de nieuwe digitale architectuur ter ondersteuning van het grensbeheer en de interne veiligheid van het Schengengebied (bv. interoperabiliteitsverordeningen, Etias-procedures, toegang van rechtshandhavingsinstanties tot het EES, Etias, interoperabiliteit, richtlijn informatie-uitwisseling).”*¹²

19. Daaruit volgt dat, in tegenstelling tot wat de aanvrager stelt, de uitvoering van het Migratie- en asielpact veel verder gaat dan *“zes verordeningen en een richtlijn”* waaruit dit pact bestaat.

Ze vereist, enerzijds, een minimaal begrip van de (nieuwe) Europese grootschalige informatiesystemen. Anderzijds vereist ze ook een analyse van de impact van de (nieuwe) regels van het Migratie- en asielpact op de dagelijkse werkzaamheden, inzonderheid de verwerkingen van persoonsgegevens en het informatiebeheer, van de politiediensten, voor wat het Controleorgaan aanbelangt.

Dit impliceert dat deze grootschalige hervorming moet kunnen worden gesitueerd in de organisatiestructuur en de technische architectuur van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus.

---

¹² Mededeling van de Europese Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – Verslag over de staat van Schengen 2025.

Gelet op het grootschalige project "*smart borders package*"¹³, de recente inwerkingtreding van het nieuwe SIS-kader¹⁴ en het EES, de op til staande tenuitvoerlegging van de verordeningen betreffende de interoperabiliteit¹⁵ en het ETIAS-systeem¹⁶, evenals hun juridische en technische gevolgen en implicaties op nationaal niveau voor de verschillende bevoegde diensten en overheden, en gelet op de verschillende adviesaanvragen die het COC tijdens de voorbije jaren heeft ontvangen¹⁷, vestigt het Controleorgaan sinds lange tijd de aandacht op de opportuniteit om, meer algemeen, een werk van herziening en concordantie te realiseren dat in grotere mate ook nationaal is geïntegreerd.

In verband hiermee apprecieert het Controleorgaan het werk van de steller van het voorontwerp van wet die een groot deel van de implementatie van het Migratie- en asielpact heeft samengebracht in één enkel voorontwerp van wet.

Het COC vestigt de aandacht op het bestaan van andere ontwerpen (tot hervorming) die momenteel in uitvoering zijn¹⁸ of waarin zou moeten worden voorzien¹⁹ en die onvermijdelijk een impact zullen hebben op de concrete uitvoering van het genoemde Pact voor alle betrokken overheden en diensten.

¹³ Dit wetgevingspakket heeft als doel een modern, doeltreffend en efficiënt beheer van de buitengrenzen te organiseren en daarbij een evenwicht te vinden tussen de facilitering voor reizigers en de interne veiligheid (zie https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/smart-borders_fr, geraadpleegd op 22 juni 2022), en de constructie van een architectuur van gegevensbeheer die krachtiger en slimmer is (zie Communicatie van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, *Krachtigere en slimmere informatiesystemen voor grenzen en veiligheid*, 6 april 2016, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0205>, geraadpleegd op 20 juni 2022).

¹⁴ Verordening (EU) 2018/1862 van het Europees Parlement en de Raad van 28 november 2018 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politie en justitiële samenwerking in strafzaken, tot wijziging en intrekking van Besluit 2007/533/JBZ van de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1986/2006 van het Europees Parlement en de Raad en Besluit 2010/261/EU van de Commissie; Verordening (EU) 2018/1861 van het Europees Parlement en de Raad van 28 november 2018 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van grenscontroles, tot wijziging van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen en tot wijziging en intrekking van Verordening (EG) nr. 1987/2006; Verordening (EU) 2018/1860 van het Europees Parlement en de Raad van 28 november 2018 betreffende het gebruik van het Schengeninformatiesysteem voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

¹⁵ Verordening (EU) 2019/817 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de Unie-informatiesystemen op het gebied van grenzen en visa en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 en (EU) 2018/1861 van het Europees Parlement en de Raad, Beschikking 2004/512/EG van de Raad en Besluit 2008/633/JBZ van de Raad en Verordening (EU) 2019/818 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de Unie-informatiesystemen op het gebied van politie en justitiële samenwerking, asiel en migratie en tot wijziging van Verordeningen (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 en (EU) 2019/816.

¹⁶ Verordening (EU) 2018/1240 van het Europees Parlement en de Raad van 12 september 2018 tot oprichting van een Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (Etias) en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 en (EU) 2017/2226.

¹⁷ Naast de huidige adviesaanvraag, meer bepaald: een adviesaanvraag betreffende een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft het inreis-uitreisstelsel (DA220016); een adviesaanvraag betreffende een voorontwerp van wet betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politie en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen (referentie COC, DA220017); een adviesaanvraag betreffende de aanpassing van de niet-gepubliceerde fiche C22 inzake de internationale meldingen van de gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van 14 juni 2002 van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken betreffende het informatiebeheer inzake gerechtelijke en bestuurlijke politie (referentie COC, DA220018); een adviesaanvraag betreffende een voorontwerp van wet betreffende de verwerkingen van persoonsgegevens door de Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken (referentie COC, DA220021) en het voorontwerp van wet betreffende de oprichting en organisatie van de opdrachten van de ETIAS Nationale Eenheid (E.N.E.) (DA230019).

¹⁸ Zonder volledigheid te willen nastreven: het geïdentificeerde ontwerp van codificatie van het voorontwerp van wet en het ontwerp tot oprichting van een FOD Migratie en asiel in het regeerakkoord De Wever.

¹⁹ Meer bepaald: aanpassing van de wetgeving om te zorgen voor het onafhankelijk toezichtmechanisme in het kader van de screening.

Voorafgaande opmerking: de controleopdrachten van het Controleorgaan voor de politionele informatie nemen uitbreiding

20. Daar het Controleorgaan op de politionele informatie de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteit is voor de verwerkingen van persoonsgegevens die de politiediensten uitvoeren, ongeacht of ze vallen onder de toepassing van Titel 2 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (WVG) of de AVG²⁰, is het bevoegd om de conformiteit te controleren van alle verwerkingen door de federale politie en de lokale politie in het kader van de regels ter uitvoering van het Migratie- en asielpact.

21. Bij toepassing van de artikelen 71 §1, lid 3 en 243 van de WVG is het Controleorgaan belast met verschillende audit- en controleopdrachten in verband met de ontwikkeling van nieuwe technologieën en nieuwe Europese grootschalige informatiesystemen, zoals de audit van de activiteiten van verwerking van de gegevens in het Belgische nationale systeem (N.SIS) dat verbonden is met het centrale Schengeninformatiesysteem (SIS)²¹ of ook de verplichting om de wettigheid te controleren van de verwerking van persoonsgegevens door de lidstaten krachtens Verordening 2024/1358 voor rechtshandavingsdoeleinden, met inbegrip van hun doorgifte bestemd voor en afkomstig van EURODAC.

22. In deze context van ontwikkeling van een steeds krachtiger en veerkrachtiger Europees beleid van de Schengenruimte²² is er een gevoelige en snelle toename van de behoeften aan onderzoeksmiddelen van het Controleorgaan als gevolg van, enerzijds, de opkomst van nieuwe grootschalige Europese systemen (bv. EES²³, aangenomen in 2017, en ETIAS²⁴, aangenomen in 2018), de hervorming (bv. SIS in 2023²⁵) of de vervanging daarvan (bv. EURODAC²⁶ in 2026) die

²⁰ Artikel 4, §2, vierde lid van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

²¹ Verordening 2018/1862 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politie en justitie samenwerking in strafzaken, aangevuld door de wet van 2 maart 2023 betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politie en justitie samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

²² Mededeling van de Europese Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, Verslag over de staat van Schengen 2025, 23.04.2025.

²³ Verordening 2017/2226 tot instelling van een inreis-uitreisysteem (EES) voor de registratie van inreis- en uitreisgegevens en van gegevens over weigering van toegang ten aanzien van onderdanen van derde landen die de buitengrenzen overschrijden en tot vaststelling van de voorwaarden voor toegang tot het EES voor rechtshandavingsdoeleinden, aangevuld door de wet van 19.03.2023 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft het inreis-uitreisysteem – *in werking getreden op 12.10.2025*.

²⁴ Verordening 2018/1240 tot oprichting van een Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (Etias), aangevuld door de wet van 29.03.2024 betreffende de oprichting en de organisatie van de opdrachten van ETIAS Nationale Eenheid (E.N.E.) – *inwerkingtreding te bepalen door de Europese Commissie*. Zie ook het advies betreffende het voorontwerp van wet betreffende de oprichting en organisatie van de opdrachten van de ETIAS Nationale Eenheid (E.N.E.) (DA230019) dat toelichting geeft bij de nieuwe opdrachten van het COC.

²⁵ Deze hervorming bestond meer bepaald in de toevoeging van nieuwe types van meldingen en de uitbreiding van het gebruik van biometrische gegevens.

²⁶ Verordening 2024/1358 betreffende de instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van biometrische gegevens om de Verordeningen (EU) 2024/1351 en (EU) 2024/1350 en Richtlijn 2001/55/EG van de Raad doeltreffend toe te passen en om illegaal verblijvende onderdanen van derde landen en staatlozen te identificeren en betreffende verzoeken van rechtshandavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijkingen van Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving – *van toepassing vanaf 12.06.2026*.

onvermijdelijk over meerdere jaren gespreid zijn en, anderzijds, de (nieuwe) technologieën met betrekking tot deze systemen zoals interoperabiliteit²⁷ en het gebruik van artificiële intelligentie²⁸.

In zijn adviezen betreffende de systemen EES²⁹ en ETIAS³⁰ had het Controleorgaan erop gewezen dat de inwerkingtreding van deze systemen de audit- en controleopdrachten creëert of uitbreidt waarmee het Controleorgaan is belast voor de verwerkingen van gegevens door de politiediensten krachtens de AVG en krachtens Titel 2 van de WVG; op te merken valt, opnieuw, dat hiervoor niet in extra middelen is voorzien.

23. De opdrachten van het Controleorgaan inzake audit en controle wat betreft de wettigheid van de verwerkingen nemen dus toe naarmate:

- een grootschalig Europees IT-systeem ten aanzien waarvan de politiediensten verwerkingen van persoonsgegevens kunnen verrichten, in werking treedt;
- de mechanismen om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor het onderzoek van een verzoek om internationale bescherming door een onderdaan van een derde land of een staatloze evenals de solidariteitsmechanismen om de lidstaten te helpen het hoofd te bieden aan situaties van migratiedruk, de politiediensten betrekken (bv. de screeningsautoriteit, de autoriteit bevoegd om een verzoek om internationale bescherming te ontvangen, ...) en vereisen dat de Europese grootschalige informatiesystemen worden geraadpleegd of zelfs worden gevoed.

24. Het Migratie- en asielpact voegt een maatregel van screening toe aan het nieuwe Europese migratie- en asielbeleid. Het voorontwerp van wet wijst de Dienst Vreemdelingenzaken evenals de federale politie en de lokale politie aan als Belgische screeningsautoriteiten³¹ **en kent nieuwe opdrachten toe aan de politiediensten**, waardoor onvermijdelijk ook de werklast van het Controleorgaan groter wordt. Zo werden onlangs de eerste verzoeken tot uitoefening van rechten door een onderdaan van een derde land met betrekking tot de verwerkingen door de politie in het EES ingediend bij het COC.

Wat betreft de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de screening voorziet Verordening 2024/1356 in een onafhankelijk toezichtmechanisme dat **nauwe banden met de nationale overheden belast met de gegevensbescherming** (*in casu* dus het Controleorgaan) en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming moet vaststellen en onderhouden.

²⁷ Verordening 2019/818 tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de Unie-informatiesystemen op het gebied van politie en justitiële samenwerking, asiel en migratie – *inwerkingtreding te bepalen door de Europese Commissie*.

²⁸ Bijvoorbeeld: op een latere datum voorziet Verordening 2024/1358 in het gebruik van artificiële intelligentie.

²⁹ Voornoemd advies DA220016.

³⁰ Voornoemd advies DA230019.

³¹ Artikel 7 van het voorontwerp van wet dat een artikel *8quater* opneemt in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Het Migratie- en asielpact belast de politiediensten van de lidstaten ook met de opdracht om de verzoeken tot internationale bescherming te ontvangen en de verzoekers te informeren over waar en hoe een verzoek om internationale bescherming moet worden ingediend bij de overheid bevoegd voor het bepalen daarvan³².

25. Deze ontwikkelingen hebben ook een impact op het *Coordinated Supervision Committee (CSC)*, dat bestaat uit de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) en belast is met het gecoördineerde toezicht op de Europese grootschalige informatiesystemen en op de instellingen, bureaus en agentschappen van de Europese Unie.

Het Controleorgaan treedt op als vertegenwoordiger van België binnen voornoemd comité en levert een actieve bijdrage door mee te werken aan de redactie van werknota's en richtsnoeren.

Het CSC biedt ook de gelegenheid om aan eu-LISA³³ geactualiseerde informatie te vragen betreffende de grootschalige informatiesystemen van de Europese Unie in verband met operationele aangelegenheden en betreffende de jongste ontwikkelingen en vragen met betrekking tot de systemen die een impact kunnen hebben op de verwerking van persoonsgegevens. De efficiëntie van de systemen, aanverwante incidenten en de kwaliteit van de gegevens waren specifieke aandachtspunten tijdens de afgelopen jaren³⁴.

De vereisten inzake kwaliteit van de gegevens zoals bedoeld in de artikelen 32, 35, 37 en 38 van Verordening 2024/1358 zullen zeker en vast deel uitmaken van de nieuwe prioriteiten van het CSC en dus ook van het Controleorgaan.

Het mandaat van het CSC werd onlangs uitgebreid tot het EES en zal binnenkort verder worden uitgebreid tot ETIAS, EURODAC en de interoperabiliteit; als gevolg daarvan is het aantal jaarlijkse vergaderingen voor het COC toegenomen en is ook het werk van juridische en technische interpretatie dat er wordt verricht in omvang toegenomen³⁵.

Het blijft echter zo dat, op het ogenblik van redactie van het huidige advies, België (nog steeds) beschikt over **een systeem van onrechtstreekse uitoefening** van de rechten van de betrokkenen voor de verwerkingen van gegevens door de politiediensten krachtens Titel 2 van de WVG. **Dit betekent dat deze rechten worden uitgeoefend via het COC.** In 2025 vertegenwoordigde deze

³² Verordening 2024/1348.

³³ Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht.

³⁴ Zie meer bepaald: eu-LISA, SIS technical report 2023 – 2024, p. 19 en eu-LISA, EURODAC statistics 2024, november 2025, p. 12 en 33.

³⁵ Coordinated Supervision Committee, Work Programme 2025-2026, adopted on 06.02.2025: "This mandate has grown significantly over the years both in the fields of Police and Judicial Cooperation and of Borders, Migration and Asylum". Coordinated Supervision Committee Report of Activities 2022-2024, 13.02.2025: "6. LOOKING AHEAD: CHALLENGES FOR 2024-2026 The CSC will continue to work on the pending actions of its defined 2022-2024 work programme and will develop its next work programme for 2024-2026. With the potential onboarding of several additional EU IT systems and an increased focus on interoperability between IT systems, the workload of the committee will considerably increase."

opdracht van het COC iets minder dan 796 dossiers, of een toename tegenover het voorgaande jaar (565) met 41%. Alleen al het aantal dossiers van onrechtstreekse toegang van burgers (EU en niet-EU) – dat slechts een deel van de dossiers vertegenwoordigt³⁶ – is gestegen van 392 verzoeken in 2018 tot 797 verzoeken in 2025, of **een toename met meer dan 104%**. De rechten van de betrokkenen wat betreft de raadplegingen van EURODAC voor rechtshandavingsdoeleinden worden eveneens op onrechtstreekse wijze uitgeoefend.

De personeelsformatie van het Controleorgaan die in 2018 werd vastgesteld (i.e. maximaal 12 VTE; in werkelijkheid 10 personen) daarentegen is sindsdien niet geëvolueerd ...

26. Uit de bovenstaande elementen blijkt dat het Controleorgaan van mening is, aansluitend bij zijn bovenvermelde adviezen DA220016 en DA230019, dat het voorontwerp van wet, dat voorziet in de uitvoering van het Migratie- en asielpact en daar het in perspectief moet worden geplaatst met de gegevensverwerkingen die het resultaat zijn van de ontwikkeling van een steeds krachtiger en veerkrachtiger Europees beleid van de Schengenruimte – dat wetgevingsinitiatieven omvat in verband met het beheer van de buitengrenzen van de Europese Unie en in verband met migratie en asiel –, een significante budgettaire impact heeft op zijn opdrachten in de zin van artikel 79*bis* van het Reglement van de Kamer, aangenomen op 11 december 2025.

Voorafgaande opmerking: het voorontwerp van wet belast de politiediensten met een bijkomende opdracht in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

27. Artikel 2, 2° van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (WGP), definieert "*de politiediensten*" als de federale politie en de korpsen van de lokale politie.

Artikel 3 van dezelfde wet bepaalt: "*De politiediensten worden georganiseerd en gestructureerd op twee niveaus: het federale niveau en het lokale niveau, die samen de **geïntegreerde politiezorg** verzekeren. Deze niveaus zijn autonoom en hangen van verschillende overheden af. Deze wet regelt de functionele banden tussen deze twee niveaus.*"

28. Hoofdstuk 3 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (WPA) beschrijft de opdrachten van de politie; daartoe behoren artikel 14, dat de opdrachten van bestuurlijke politie definieert, artikel 15, dat de opdrachten van gerechtelijke politie definieert, evenals artikel 21 dat als volgt luidt:

³⁶ Zie activiteitenverslag 2024, www.contrroleorgaan.be.

De politiediensten zien toe op de naleving van de wettelijke bepalingen met betrekking tot de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. (Zij) vatten de vreemdelingen die geen houder zijn van de identiteitsstukken of van de documenten vereist door de reglementering op de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en nemen te hunnen opzichte de maatregelen voorgeschreven door de wet of de bevoegde overheid.

29. Artikel 184 van de Grondwet bepaalt dat de organisatie en de bevoegdheid van de geïntegreerde politiedienst bij de wet worden geregeld. Artikel 5 van de WGP bepaalt dat de opdrachten van de politiediensten door de wet worden bepaald.

30. Krachtens artikel 22 van de Grondwet heeft ieder recht op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

In dit verband herinnerde het Grondwettelijk Hof recentelijk in een arrest van 10 maart 2022 dat *"de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf [moeten] worden vastgelegd. In dat verband maken de volgende elementen, ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, in beginsel essentiële elementen uit:*

1°) de categorie van verwerkte gegevens;

2°) de categorie van betrokken personen;

3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling;

4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens en;

5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens (advies van de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State nr. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet "betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie", Parl. St., Kamer, 2020-2021, DOC 55-1951/001, p. 119)."(considerans B.13.1).

Een delegatie door de wet aan een andere macht is mogelijk *"voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld"* (considerans B.13.1).

Naast de formele wettigheidsvereiste legt artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de artikelen 7, 8 en 52 van het Handvest, de verplichting op dat de inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en in het recht op bescherming van persoonsgegevens in duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen wordt geformuleerd die het mogelijk maken de hypothesen te voorzien waarin de wetgever een dergelijke inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven toestaat (B.13.2).

De vereiste graad van precisie van de betrokken wetgeving – die niet in elke hypothese kan worden voorzien – is onder meer afhankelijk van het domein dat het geacht wordt te bestrijken en van het aantal en de hoedanigheid van de personen tot wie ze is gericht (EHRM, grote kamer, 4 december 2008, S. en Marper t. Verenigd Koninkrijk, §§ 95 en 96). Zo oordeelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat de vereiste van voorzienbaarheid in domeinen die te maken hebben met de nationale veiligheid, niet dezelfde draagwijdte kan hebben als in andere domeinen (EHRM, 26 maart 1987, Leander t. Zweden, § 51; 4 juli 2006, Lupsa t. Roemenië, § 33) (B.13.2).

31. Er is geen bezwaar tegen dat de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen een opdracht toewijst aan de politiediensten, onverminderd de noodzaak om alle essentiële aspecten van deze opdracht te regelen, met inbegrip van de essentiële elementen van de verwerking die eruit voortvloeien.

32. Artikel 21 van de WPA heeft betrekking op de niet-naleving van de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, dat strafrechtelijk wordt gesanctioneerd.

De voor deze doeleinden verwerkte persoonsgegevens behoren tot het toepassingsgebied van Titel 2 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (WVG).

33. Verwerkingen van persoonsgegevens als gevolg van de toewijzing aan de politiediensten van opdrachten die louter verband houden met het beheer van asiel en migratie, i.e. in het kader van een bestuurlijke procedure, behoren tot het toepassingsgebied van de AVG.

De uitoefening van een opdracht door de politiediensten onder de AVG is in se niet verboden. Het betekent éénvoudigweg dat de beginselen en garanties van de AVG van toepassing zijn op de gegevens die voor het vastgestelde doel worden verwerkt.

34. Naargelang de aanwijzingen van overheden door elke lidstaat ter uitvoering van het Migratie- en asielpact kan eenzelfde overheid worden belast met verschillende opdrachten die tot het toepassingsgebied van ofwel Titel 2 van de WVG ofwel van de AVG behoren.

35. Het voorontwerp van wet wil het voor de politiediensten – federale politie en politiezones van de lokale politie – mogelijk maken de gegevens te verwerken van onderdanen van derde landen in het kader van het beheer van asiel en migratie voor verschillende doeleinden: voor rechtshandavingsdoeleinden, als screeningsautoriteit, als autoriteit belast met de ondersteuning van het asielsysteem en het bijdragen tot de controle van de illegale immigratie naar de Unie.

Met uitzondering van de raadpleging voor rechtshandavingsdoeleinden passen deze doeleinden in het kader van een **bestuurlijke** procedure teneinde de correcte identificatie van de onderdanen van derde landen te bevorderen en het mogelijk te maken dat ze op doeltreffende wijze worden doorverwezen naar de passende procedures die, naargelang de omstandigheden, zouden kunnen bestaan in de procedure betreffende de internationale bescherming of de procedures van terugkeer van onderdanen van derde landen in illegaal verblijf³⁷.

De verwerkingen van persoonsgegevens die uit deze doeleinden voortvloeien vallen, voor alle duidelijkheid, buiten het toepassingsgebied van artikel 21 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (WPA)³⁸ en dus ook van Titel 2 van de WVG, gelezen in samenhang met de artikelen 44/1 en volgende van de WPA.

Nochtans lezen we in de bijlage bij de nota aan de Ministerraad, die samen met de adviesaanvraag werd overgemaakt, wat volgt:

*"Aangezien de politietaken worden omkaderd door de wet op het politieambt, zal tussen de twee lezingen een advies worden gevraagd aan de CCGPI, met name over het wettelijke afbakeningskader van de politietaken inzake screening (identificatie en veiligheidscontrole) en de grenzen daarvan, overeenkomstig de artikelen 14 en 15 van Verordening (EU) 2024/1356, over het proces van de screening door de politie, alsook over de operationele impact voor de politie van de voorwaarden voor de screening van kwetsbare personen en van de toegang tot de EURODAC-databank."*³⁹

De identiteitscontrole als gevolg van de screening is, voor alle duidelijkheid, geen identiteitscontrole in de zin van artikel 34 van de WPA en de veiligheidscontroles die deel uitmaken van dezelfde screening zijn geen controles van antecedenten in de zin van artikel 44/7 van de WPA.

36. Het Controleorgaan ziet in voormelde passage een mogelijke verwarring wat betreft de aard van de politieopdrachten. Met betrekking tot het inreis- en uitreisysteem (*Entry Exit System – EES*) krijgen de autoriteiten die belast zijn met de toepassing van de wet immers toegang tot het *EES* voor rechtshandavingsdoeleinden, terwijl de lidstaten de autoriteiten moeten aanwijzen die belast zijn met immigratie, belast met visa en grenscontroles, die toegang hebben tot het *EES*. Naast de toekenning door de wet van de toegang tot het *EES* voor rechtshandavingsdoeleinden beschouwt artikel 2/2 van de wet van 15 december 1980 (herzien in 2022) de politiediensten zoals bedoeld in artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, als autoriteit belast met de grenscontroles, autoriteit belast met de visa en autoriteit belast met immigratie.

³⁷ Meer bepaald: Verordening 2024/1356, considerans 2.

³⁸ In samenhang gelezen met artikel 74/7 van de wet van 15 december 1980.

³⁹ Nota aan de Ministerraad toegestuurd met de adviesaanvraag.

De lijst van bevoegde autoriteiten van 12 januari 2026 die toegang hebben tot het *EES* identificeert de voor België aangewezen diensten:⁴⁰

- Grensautoriteit in de betekenis van de grenswachters die overeenkomstig het nationale recht belast zijn met grenscontroles (*border authorities*):

Grenspolitie

- Visumautoriteit in de zin van Verordening 767/2008 (*visa authorities*):
Diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen; Dienst Vreemdelingenzaken;

Grenspolitie

- Autoriteit belast met (a) de controle, op het grondgebied van de lidstaten, of er is voldaan aan de voorwaarden voor aankomst of verblijf op het grondgebied van de lidstaten, (b) het onderzoek van de verblijfsvoorwaarden van onderdanen uit derde landen op het grondgebied van de lidstaten en het nemen van beslissingen in dit verband, (c) de organisatie van de terugkeer van onderdanen uit derde landen naar een derde land van herkomst of doorreis (*immigration authorities*):

Dienst Vreemdelingenzaken; **Geïntegreerde politiedienst**; Gemeentebestuur

Dit onderscheid in de lijst – dat **niet** bestaat in artikel 2/2 van de wet van 15 december 1980 – tussen ‘*grenspolitie*’ en ‘*geïntegreerde politie*’ interpelleert.

Op nationaal niveau bepaalt het koninklijk besluit van 14 november 2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie hooguit in zijn artikel 8, 2° dat de algemene directie bestuurlijke politie “*opdrachten verzekert inzake verbindingswegen, de gespecialiseerde opdrachten van bestuurlijke politie en de ondersteuning van die opdrachten inzake grenscontrole [...]*”. Er bestaat dus **geen** ‘*grenspolitie*’ als zodanig in België en de exacte betekenis van dit begrip is niet duidelijk: gaat het om een korps of om de ‘functie’ of de ‘opdracht’ van ‘grenspolitie’?

37. Zoals hoger gesteld, is er geen wettelijk bezwaar om bij wet verschillende opdrachten toe te wijzen aan de politiediensten, voor verschillende doeleinden die behoren tot het toepassingsgebied van nu eens Titel 2 van de WVG en dan weer van de AVG. Er is echter de noodzaak om **duidelijk aan te geven welke autoriteit / dienst toegang krijgt tot welke persoonsgegevens en voor welk(e) doeleinde(n)**, of ten minste de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om als een dergelijke autoriteit te worden beschouwd, zouden in de wet moeten worden vastgelegd. Daar deze autoriteiten kunnen evolueren, mogen ze worden aangewezen in een koninklijk besluit.

⁴⁰ List of competent authorities having access to enter, rectify, complete, erase, consult or search data contained in the Entry-Exit System pursuant to Article 65(2) of Regulation (EU) 2017/2226 of the European Parliament and of the Council of 30 November 2017 establishing an Entry/Exit System (EES) to register entry and exit data and refusal of entry data of third-country nationals crossing the external Borders of the Member States and determining the conditions for access to the EES for law enforcement purposes, and amending the Convention implementing the Schengen Agreement and Regulations (EC) No 767/2008 and (EU) No 1077/2011, (C/2026/1), P.B.E.U., 12.01.2026.

38. Het Controleorgaan verzoekt de steller van het voorontwerp om dit concreet uit te werken in het voorontwerp van wet en om in het corpus van de tekst en/of ten minste in de memorie van toelichting te verduidelijken welke nieuwe opdrachten worden toegewezen aan de politiediensten, voor welke doeleinden, alsook onder welke regels inzake gegevensbescherming die opdrachten vallen.

Deze diensten moeten worden geïdentificeerd **overeenkomstig hun officiële en wettelijke benaming** en dat zowel in het voorontwerp van wet als in de lijsten die worden toegestuurd aan de Europese Commissie.

Inhoudelijke opmerkingen: toegang van de politiediensten tot het EURODAC systeem, enerzijds voor rechtshandavingdoeleinden en anderzijds om het asielstelsel te ondersteunen en bij te dragen tot de controle van illegale immigratie

39. Verordening 2024/1358 voorziet dat het systeem EURODAC bestaat uit:

- a) een centraal systeem dat is samengesteld uit:
  - a. een centrale eenheid;
  - b. een bedrijfscontinuïteitsplan en -systeem;
- b) een communicatie-infrastructuur tussen het centraal systeem en de lidstaten, waarmee een beveiligd en versleuteld communicatiekanaal tot stand wordt gebracht voor Eurodac-gegevens (de '*communicatie-infrastructuur*');
- c) het CIR⁴¹;
- d) een beveiligde communicatie-infrastructuur tussen het centraal systeem en de centrale infrastructuur van het Europees zoekportaal en tussen het centrale systeem en het CIR.

De verwerkte gegevens worden gedeeltelijk bewaard in het centrale systeem van EURODAC en in het CIR. Elke lidstaat beschikt over één enkel nationaal toegangspunt, i.e. het nationale systeem dat wordt aangewezen om te communiceren met Eurodac⁴².

40. Het systeem EURODAC heeft als doel:

- a) **het asielstelsel te ondersteunen, onder meer door te helpen bepalen welke lidstaat krachtens Verordening (EU) 2024/1351 verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een lidstaat is geregistreerd en door de toepassing**

⁴¹ *Common Identity Repository* (CIR) (gemeenschappelijk identiteitsregister).

⁴² Artikelen 2.1, k) en 3.4 van Verordening 2024/1358.

van die verordening te vergemakkelijken, zulks onder de in deze verordening vervatte voorwaarden;

- b) te helpen bij de toepassing van Verordening (EU) 2024/1350, zulks onder de in deze verordening vervatte voorwaarden;
- c) **te helpen bij de beheersing van onregelmatige immigratie naar de Unie, bij de opsporing van secundaire bewegingen binnen de Unie en bij de identificatie van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen en staatlozen met het oog op de vaststelling van door lidstaten te nemen passende maatregelen;**
- d) te helpen bij de bescherming van kinderen, onder meer in het kader van de rechtshandhaving;
- e) **vast te stellen onder welke voorwaarden de aangewezen autoriteiten van de lidstaten en de door Europol aangewezen autoriteit mogen verzoeken om vergelijking van biometrische of alfanumerieke gegevens met in Eurodac opgeslagen gegevens, met het oog op het voorkomen, opsporen of onderzoeken van terroristische misdrijven of andere ernstige strafbare feiten;**
- f) de correcte identificatie te ondersteunen van personen die overeenkomstig artikel 20 van Verordening (EU) 2019/818 in Eurodac zijn geregistreerd door identiteitsgegevens, reisdocumentgegevens en biometrische gegevens op te slaan in het gemeenschappelijk identiteitsregister (CIR);
- g) de doelstellingen te ondersteunen van het Europees systeem voor reisinformatie en - autorisatie (Etias) dat is ingesteld bij Verordening (EU) 2018/1240;
- h) de doelstellingen te ondersteunen van het Visuminformatiesysteem (VIS) bedoeld in Verordening (EG) nr. 767/2008;
- i) empirisch onderbouwde beleidsvorming te ondersteunen door statistieken op te stellen;
- j) de uitvoering van Richtlijn 2001/55/EG te ondersteunen.

Verordening 2024/1358 voorziet, in vergelijking met Verordening 603/2013 die wordt opgeheven, in eenvoudigere en ruimere toegang voor de rechtshandhavingsautoriteiten tot EURODAC met het oog op het voorkomen en opsporen van terroristische misdrijven of andere ernstige strafbare feiten, of onderzoeken ter zake⁴³.

41. Verordening 2024/1358 zal onmiddellijk van toepassing zijn in het Belgische recht.

In de gevallen waarin deze Verordening bewegingsvrijheid laat aan de lidstaten of indien er specifiek wordt verwezen naar het nationale recht, moeten de essentiële elementen van de betrokken verwerkingen in duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen terug te vinden zijn in de Belgische wet, waarbij natuurlijk rekening moet worden gehouden met de gevoeligheid van de betrokken materie.

---

⁴³ Verordening 2024/1358, consideransen 28 tot 36.

42. De verwerkingen van persoonsgegevens die in het kader van EURODAC worden uitgevoerd, moeten beantwoorden aan de bepalingen van de AVG en/of de Richtlijn Politie-Justitie, *in concreto* Titel 2 WVG en inzonderheid de WPA voor wat betreft de politiediensten.

43. Het voorontwerp van wet dat het voorwerp uitmaakt van het huidige advies, heeft als doel het Migratie- en asielpact, waarin Verordening 2024/1358 is opgenomen, ten uitvoer te leggen.

In casu mag er redelijkerwijze worden verwacht dat het voorontwerp van wet ten minste de volgende punten behandelt:

1° de centrale verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerkingen van gegevens die Belgische diensten en autoriteiten verrichten ten aanzien van EURODAC;

2° de bevoegde nationale autoriteiten die toegang krijgen tot de gegevens van EURODAC met het oog op het invoeren, wijzigen, wissen en raadplegen van gegevens;

3° het / de doeleinde(n) waarvoor elke bevoegde autoriteit toegang krijgt tot de gegevens van EURODAC.

De centrale verantwoordelijke voor de verwerking van gegevens door België ten aanzien van EURODAC

44. Wat betreft de verwerking van persoonsgegevens in Eurodac door de nationale autoriteiten zou elke lidstaat, om redenen van rechtszekerheid en transparantie, de autoriteit moeten aanwijzen die moet worden beschouwd als verwerkingsverantwoordelijke in overeenstemming met Verordening (EU) 2016/679 en Richtlijn (EU) 2016/680 en die de **centrale** verantwoordelijkheid⁴⁴ op zich zou moeten nemen voor de verwerking van de gegevens door de betrokken lidstaat. Elke lidstaat zou de contactgegevens van deze autoriteit ter kennis van de Commissie moeten brengen⁴⁵.

45. De betrokkene zou meer bepaald kennis moeten krijgen van de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en van het doel waarvoor zijn gegevens zullen worden verwerkt in Eurodac, wat een beschrijving omvat van de doelstellingen van de Verordeningen (EU) 2024/1351 en (EU) 2024/1350, alsook van het gebruik dat van zijn gegevens zal kunnen worden gemaakt door rechtshandhavingsautoriteiten⁴⁶.

46. Artikel 10 van het voorontwerp van wet⁴⁷ identificeert de autoriteiten die toegang hebben tot EURODAC.

⁴⁴ Het Controleorgaan benadrukt.

⁴⁵ Verordening 2024/1358, considerans 82.

⁴⁶ Verordening 2024/1358, considerans 87, art. 2.4 en 42.

⁴⁷ Tot invoering van een artikel 8^{septies} in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Het ontwerp van artikel 8*septies* van de wet van 15 december 1980 wijst de verwerkingsverantwoordelijke aan, maar enkel voor de Dienst Vreemdelingenzaken.

Voor het overige wordt de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke toevertrouwd aan de Koning.

47. Er kan geen genoegen worden genomen met deze gedeeltelijke aanwijzing in de volgende bewoordingen in de memorie van toelichting: *“Veruit het grootste deel van de verwerkingen in Eurodac zal plaatsvinden door DVZ, dus werd alleszins voor die hypothese de verwerkingsverantwoordelijke bij wet aangeduid. Het is niet wenselijk of zelfs mogelijk de verantwoordelijken bij wet aan te duiden voor verwerkingen door overige autoriteiten, hiervoor dient de nodige flexibiliteit gelaten te worden bij KB (begrijp “koninklijk besluit”).”*⁴⁸

48. In de bijlage bij de nota aan de Ministerraad, die samen met de adviesaanvraag werd overgemaakt, maar dus geen deel uitmaakt van het voorontwerp van wet, wordt gesteld dat alleen de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke voor de Dienst Vreemdelingenzaken (wat gewoonlijk het geval zal zijn) *“in lijn [is] met de werkwijze die gevolgd werd bij de implementatie van overige EU-databanken (met name het EES) en met GBA- en COC adviezer”*.

Het Controleorgaan wenst deze bewering te nuanceren door te verwijzen naar zijn recente adviezen met betrekking tot een voorontwerp van wet tot uitvoering van het nieuwe SIS-kader⁴⁹ en het inreis- en uitreisysteem (*Entry Exit System – EES*)⁵⁰. Deze twee adviezen waren net de gelegenheid om de kwestie van de aanwijzing op het (centrale) nationale niveau van een verwerkingsverantwoordelijke ter sprake te brengen, veeleer dan de aanwijzing van de respectievelijk bevoegde ministers als afzonderlijke – niet gezamenlijke – verwerkingsverantwoordelijken naargelang de nationale autoriteiten die gegevens verwerken in Europese grootschalige informatiesystemen voor afzonderlijke doeleinden.

Deze aanwijzing zou de gelegenheid kunnen zijn om te bepalen welke autoriteit op het nationale niveau verantwoordelijk zal zijn voor bepaalde verplichtingen zoals die welke worden beschreven in, meer bepaald, de artikelen 13⁵¹ en 14.3 en 42 van Verordening 2024/1358.

⁴⁸ Memorie van toelichting toegestuurd met het voorontwerp van wet, artikel 10.

⁴⁹ Advies van het Controleorgaan op de politionele informatie betreffende een voorontwerp van wet betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politie en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen, DA220017, 4 juli 2022.

⁵⁰ Voornoemd advies DA220016.

⁵¹ Gelezen in samenhang met considerans 52.

49. Het Controleorgaan benadrukt dat de kwestie van de verwerkingsverantwoordelijke zoals hierboven geformuleerd, verband houdt met de aanwijzing van een *DPO (Data Protection Officer)*: zal er een DPO worden aangewezen voor de toegangen van België tot de gegevens van EURODAC?

Zal een DPO *desk of office*⁵² veeleer op het nationale niveau worden aangewezen voor de verwerkingen van gegevens in het kader van EURODAC, die beschikt over contactpunten op het niveau van de betrokken nationale autoriteiten?

Het Controleorgaan verzoekt de steller van het voorontwerp van wet om in de wet de verwerkingsverantwoordelijke voor België ten aanzien van EURODAC aan te wijzen.

Toegang van de politiediensten tot het EURODAC systeem ter ondersteuning van het asielstelsel en om bij te dragen tot de controle van illegale immigratie

50. Artikel 40 §2, van Verordening 2024/1358 bepaalt dat de lidstaten de autoriteiten aanwijzen die toegang krijgen tot EURODAC voor de doeleinden zoals bedoeld in artikel 1, paragraaf 1, punten a), b), c) en j) van diezelfde Verordening.

Deze aanwijzing bepaalt welke eenheid de functies moet vervullen in verband met de toepassing van de genoemde verordening. Elke lidstaat verstrekt de lijst van deze eenheden onverwijld aan de Commissie en aan eu-LISA.

Op het ogenblik van redactie van het huidige advies heeft het Controleorgaan niet de lijst gevonden van de autoriteiten van de lidstaten die worden aangewezen krachtens artikel 40 §2, van Verordening 2024/1358.

51. Artikel 10 van het voorontwerp van wet voegt in de wet van 15 december 1980 een nieuw artikel *8septies* in.

§1, 2° wijst "*de politiediensten [aan] zoals bedoeld in artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, voor het raadplegen met het oog op de doeleinden vermeld in artikel 1, lid 1, punten a) en c), van Verordening (EU) 2024/1358 en de doeleinden vermeld in Verordening (EG) nr. 767/2008*"⁵³.

52. Het Controleorgaan begrijpt dat de steller van het voorontwerp van wet, via het ontworpen artikel *8septies*, **een bijkomende opdracht** toevertrouwt aan de politiediensten. Deze raadplegingen

⁵² Zoals bijvoorbeeld reeds georganiseerd binnen bepaalde politie-entiteiten.

⁵³ Het gaat om Verordening 767/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 betreffende het Visuminformatiesysteem (VIS) en de uitwisseling tussen de lidstaten van gegevens op het gebied van visa voor kort verblijf (VIS-verordening).

hebben immers andere doeleinden voor ogen dan de rechtshandavingsdoeleinden in de zin van artikel 1, paragraaf 1, e) van Verordening 2024/1358.

Hoewel het niet onmogelijk en ook niet onwettig is om aan de politiediensten opdrachten toe te vertrouwen die vallen onder Titel 2 van de WVG evenals opdrachten die vallen onder de AVG, dringt het Controleorgaan er op aan dat het rechtskader in dit verband duidelijk moet zijn ten aanzien van zowel de betrokkenen als de politiediensten (zie de voorafgaande opmerkingen hierboven) en de gegevensbeschermingsautoriteit die bevoegd is voor de politie.

De opdrachten die de politiediensten uitoefenen voor doeleinden die niet tot het toepassingsgebied van Titel 2 van de WVG behoren maar wel onder de AVG vallen, moeten voldoen aan de regels en garanties van de AVG. Dit betekent ook dat de gegevens die ten behoeve van deze opdrachten worden verwerkt, niet mogen worden verwerkt (bv. bewaard, geraadpleegd, gekoppeld, ...) in de operationele politionele gegevensbanken die in de WPA worden voorzien.

53. Verordening 2024/1358 bepaalt dat indien het nationale recht van een lidstaat administratieve maatregelen omvat die voorzien in de mogelijkheid om in laatste instantie biometrische gegevens te verzamelen door middel van dwang, die maatregelen volledig moeten voldoen aan het Handvest. Alleen in naar behoren gemotiveerde omstandigheden en in laatste instantie, nadat andere mogelijkheden zijn uitgeput, kan een evenredige mate van dwang worden gebruikt om ervoor te zorgen dat onderdanen van derde landen of staatlozen die als kwetsbare personen worden beschouwd, en minderjarigen, voldoen aan de verplichting om biometrische gegevens te verstrekken⁵⁴.

Artikel 13.3 van Verordening 2024/1358 bepaalt dat bij nationaal recht administratieve maatregelen worden vastgesteld ter waarborging van de naleving van de in lid 1 bedoelde verplichting tot het verstrekken van biometrische gegevens. De maatregelen zijn doeltreffend, evenredig en afschrikkend, en kunnen in laatste instantie het gebruik van dwangmiddelen behelzen.

54. Het Controleorgaan merkt op dat het voorontwerp van wet geen bepalingen bevat betreffende de administratieve maatregelen bedoeld in voornoemd artikel 13.3 en ook niet met betrekking tot de informatieverplichting ten aanzien van de onderdanen van derde landen bedoeld in artikel 42 van Verordening 2024/1358.

In de memorie van toelichting lezen we echter wat volgt: "*Overeenkomstig artikel 42, lid 1, punt e), van Verordening (EU) 2024/1358, wordt de vreemdeling geïnformeerd over de medewerkingsplicht van deze paragraaf 3 en de mogelijke gevolgen ingeval van niet-naleving. Wat betreft de mogelijkheid*

---

⁵⁴ Verordening 2024/1358, considerans 52.

van dwang voorzien in artikel 13, lid 3, van de Verordening wordt erop gewezen dat artikel 37 Wet Politieambt reeds de nationale rechtsgrond biedt voor dergelijke dwang door de politie."

De bijlage bij de nota aan de Ministerraad⁵⁵, die geen deel uitmaakt van het voorontwerp van wet, bepaalt echter in verband met de mogelijkheid van dwang: *"De belangrijkste nieuwigheid is de expliciete vermelding dat de eventuele weigering om vingerafdrukken te laten afnemen beschouwd wordt als een schending van de verschillende vormen van medewerkingsplicht (in ruime zin) voorzien in de Wet van 15 december 1980. Er wordt echter niet voorzien in een mogelijkheid voor ambtenaren van DVZ om dwang op te leggen ingeval van weigering: DVZ neemt vooral vingerafdrukken van verzoekers om internationale bescherming, maar in de praktijk weigeren zij zelden of nooit om hun vingerafdrukken te laten afnemen (of anders kan, sinds het Pact, hun verzoek afgewezen worden)."*

55. Het Controleorgaan begrijpt de verschillen in interpretatie niet tussen de bijlage bij de nota aan de Ministerraad en de memorie van toelichting, in het licht van het stilzwijgen van het voorontwerp van wet zelf. Het COC wijst er ook op dat artikel 37 van de wet op het politieambt het voor de politiediensten mogelijk maakt om gebruik te maken van middelen van dwang maar **enkel in de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie**. Met andere woorden, de verwijzing naar de WPA in de memorie van toelichting doet niet ter zake.

56. In dezelfde zin leidt het Controleorgaan uit het ontworpen *8octies* §4, ingevoerd door artikel 11 van het voorontwerp van wet, af dat de biometrische gegevens die in het kader van de toepassing van Verordening 2024/1358 worden verzameld, desgevallend enkel worden bewaard in de systemen en toepassingen van de Dienst Vreemdelingenzaken en niet in de systemen / toepassingen die de politiediensten gebruiken voor operationele doeleinden, zoals de systemen om vingerafdrukken te nemen voor de gerechtelijke triptiek.

Toegang van de politiediensten tot het EURODAC systeem voor rechtshandavingsdoeleinden

57. Artikel 5 van Verordening 2024/1358 bepaalt dat de lidstaten de autoriteiten aanwijzen die om vergelijkingen met Eurodac gegevens mogen verzoeken voor rechtshandavingsdoeleinden⁵⁶.

Elke lidstaat houdt een lijst bij van de **aangewezen autoriteiten** en van de **operationele eenheden** die, binnen deze aangewezen autoriteiten, om vergelijkingen met Eurodac gegevens mogen verzoeken via het nationaal toegangspunt.

⁵⁵ Toegestuurd met de adviesaanvraag.

⁵⁶ De aangewezen autoriteiten zijn autoriteiten van de lidstaten die belast zijn met het voorkomen, opsporen of onderzoeken van terroristische misdrijven of andere ernstige strafbare feiten (art. 5).

Artikel 6 van Verordening 2024/1358 bepaalt dat elke lidstaat één nationale autoriteit of een dienst van een dergelijke autoriteit aanwijst als zijn controlerende autoriteit. De **controlerende autoriteit** is een autoriteit van de lidstaat die belast is met het voorkomen, opsporen of onderzoeken van terroristische misdrijven of andere ernstige strafbare feiten en zorgt ervoor dat wordt voldaan aan de voorwaarden voor het verzoeken om vergelijking van biometrische of alfanumerieke gegevens met Eurodac gegevens.

Alleen de controlerende autoriteit mag verzoeken om vergelijking van biometrische of alfanumerieke gegevens doorsturen naar het nationaal toegangspunt.

Artikel 61 van Verordening 2024/1358 bepaalt dat elke lidstaat uiterlijk op 12 september 2024 aan de Commissie zijn aangewezen autoriteiten, de operationele diensten en zijn controlerende autoriteit bekendmaakt.

De lijst van 19 juni 2025 die naar de Europese Commissie werd verstuurd, identificeert de voor België aangewezen diensten⁵⁷:

- Nationaal toegangspunt: Belgische Dienst Vreemdelingenzaken
- Aangewezen autoriteiten: enkel diensten van de federale politie die bij naam worden genoemd⁵⁸
- Controlerende autoriteit: Dienst voor gerechtelijke identificatie van de federale politie

58. Artikel 10 van het voorontwerp van wet neemt een nieuw artikel *8septies* op in de wet van 15 december 1980. De 2e § van artikel *8septies* wijst "*de politiediensten zoals bedoeld in artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus*" aan als één van de autoriteiten die mogen verzoeken om vergelijkingen met Eurodac gegevens voor rechtshandavingsdoeleinden, naast de inlichtingendiensten en de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen.

De 3e § van hetzelfde artikel wijst "*de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus*" aan als de controlerende autoriteit.

59. Het Controleorgaan verwelkomt het feit dat het voorontwerp van wet voorziet in de formele aanwijzing van de autoriteiten die mogen verzoeken om vergelijkingen met Eurodac gegevens voor rechtshandavingsdoeleinden alsook van een controlerende autoriteit.

60. Het Controleorgaan leidt uit de aanwijzing van de Informatie- en Communicatiediensten (SICAD) van de verschillende Coördinatie- en steundirecties van de federale politie als aangewezen autoriteiten

⁵⁷ Toegang van de rechtshandavingsautoriteiten tot Eurodac – *Verordening (EU) 2024/1358, artikel 61, C/2025/3183, P.B.E.U., 19.06.2025.*

⁵⁸ Meer bepaald: alle Informatie- en Communicatiediensten (SICAD) van de verschillende Coördinatie- en steundirecties van de federale politie.

(artikel 5.1 van Verordening 2024/1358) af dat deze voortvloeit uit de opdrachten die hun zijn toegewezen door de WGP en MFO6⁵⁹. Dit laat de politiezones toe om hun verzoeken tot vergelijking over te maken via de SICAD, waarmee tegelijk de geïntegreerde aard van de federale politie en de lokale politie wordt gematerialiseerd. Deze keuze sluit aan bij de functionele verdeling van de bevoegdheden en opdrachten tussen de lokale en de federale politie⁶⁰ en laat toe om de verzoeken tot raadpleging voor rechtshandavingsdoeleinden te kanaliseren en te centraliseren.

61. Het Controleorgaan begrijpt niet waarom er fundamentele verschillen bestaan tussen enerzijds de lijst van 19 juni 2025 die het resultaat is van een mededeling van België aan de Europese Commissie en anderzijds het voorontwerp van wet.

Uit de memorie van toelichting begrijpt het COC dat de steller van het voorontwerp van wet de verplichting tot kennisgeving van artikel 61 van Verordening 2024/1358 als gedetailleerder beschouwt dan de artikelen 5 en 6 van dezelfde verordening die voorzien in enerzijds de aanwijzing van de autoriteiten die mogen verzoeken om vergelijkingen en de controlerende autoriteit en anderzijds (enkel) het bijhouden van een lijst van de aangewezen autoriteiten en operationele eenheden/diensten.

62. Naar het oordeel van het Controleorgaan is de aanwijzing van de "*politiediensten zoals bedoeld in artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus*" en van de "*geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus*" echter veel te vaag om te voldoen aan de vereisten van de artikelen 5 en 6.

Bovendien geeft de memorie van toelichting geen verantwoording bij de reden waarom de inlichtingendiensten en de Algemene Administratie Douane en Accijnzen niet voorkomen op de lijst die aan de Commissie werd verstrekt.

63. Ook hier maakt de verplichting om onverwijld kennis te geven van elke wijziging en het feit dat de lijst bedoeld in artikel 61 van Verordening 2024/1358 jaarlijks moet worden gepubliceerd elke weerstand ongedaan om deze aanwijzingen nader te bepalen wegens potentiële wijzigingen in de toekomst (zie de mogelijkheid die aan de Koning wordt gelaten om andere autoriteiten te machtigen).

64. Zoals hierboven gesteld, is er echter reden om duidelijk aan te wijzen welke autoriteit/dienst toegang krijgt tot welke persoonsgegevens en voor welk(e) doeleinde(n), of zouden ten minste de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om als een dergelijke autoriteit te worden beschouwd,

⁵⁹ Gemeenschappelijke en bindende richtlijn MFO-6 van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken betreffende de organisatie en de werking van de arrondissementale informatiekruispunten (AIK's).

⁶⁰ Artikel 99 en volgende van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

moeten worden vastgesteld in de wet. Overwegende dat deze autoriteiten kunnen evolueren, kunnen deze worden aangewezen in een koninklijk besluit.

65. Het Controleorgaan verzoekt de steller van het voorontwerp van wet om deze vereiste te materialiseren en erop toe te zien dat er overeenstemming is tussen de autoriteiten die in het voorwerp van wet worden aangewezen en die welke voorkomen op de lijst die aan de Europese Commissie wordt toegestuurd krachtens artikel 61 van Verordening 2024/1358.

Het gebruik van artificiële intelligentie in EURODAC

66. Verordening 2024/1358 voorziet in de technische haalbaarheidsstudie van de toevoeging van software voor gezichtsherkenning aan Eurodac voor de doeleinden van vergelijking van gezichtsopnamen.

Zoals het dat al deed in zijn advies betreffende de hervorming van het Schengeninformatiesysteem⁶¹, wijst het Controleorgaan er op dat, het feit dat Verordening 2024/1358 voorziet in dit type verwerking voor specifieke doeleinden, niet belet dat de WPA moet worden gewijzigd om het gebruik van gezichtsherkenning mogelijk te maken voor de algemene doeleinden van uitvoering van de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie⁶².

Inhoudelijke opmerkingen: Verordening 2024/1356 voorziet in een nieuw element in het gemeenschappelijk Europees asiel- en migratiestelsel, i.e. de screening van de onderdanen van derde landen onder bepaalde voorwaarden en het voorontwerp van wet wijst de geïntegreerde politie aan als screeningsautoriteit

67. Vele verzoeken om internationale bescherming worden gedaan aan de buitengrens of in een transitzone van een lidstaat, onder meer door personen die zijn aangehouden wegens het onrechtmatig overschrijden van de buitengrens, met andere woorden op het moment van onregelmatige overschrijding van de buitengrens of na overschrijding in de nabijheid van die buitengrens, of door personen die aan land zijn gekomen na een opsporings- en reddingsoperatie.

⁶¹ Advies van het Controleorgaan op de politionele informatie een adviesaanvraag betreffende een voorontwerp van wet betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politie en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen, DA220017, 4 juli 2022.

⁶² Voor zover dienstig: Advies betreffende een voorstel van resolutie over een driejarig moratorium op het gebruik van gezichtsherkenningsoftware en – algoritmen in vaste of mobiele beveiligingscamera's in openbare en privéplaatsen (DOC 55 1349/001 van 16 juni 2020), 24 januari 2022, DA210029, te vinden op https://www.controleorgaan.be/files/DA210029_Advies_N.pdf; tussentijds rapport van het Controleorgaan op de politionele informatie met corrigerende maatregel betreffende de visitatie bij de federale politie van de luchthaven Zaventem door het Controleorgaan op de politionele informatie met betrekking tot het gebruik van gezichtsherkenning op de nationale luchthaven van Zaventem, 16 september 2019, DIO19005, publieke versie beschikbaar op https://www.controleorgaan.be/files/DIO19005_Onderzoek_LPABRUNAT_Gezichtsherkenning_Publiek_N.PDF.

Screening is een fase voorafgaand aan de binnenkomst na afloop waarvan de onderdanen van derde landen en staatlozen naar de passende asiel- of terugkeerprocedure moeten worden doorverwezen, of hun de toegang moet worden geweigerd⁶³.

Verordening 2024/1356 bepaalt dat er wordt overgegaan tot identificatie of verificatie van de identiteit, veiligheidscontroles, voorlopige medische controles en voorlopige beoordelingen van de kwetsbaarheid van de onderdanen van derde landen aan de buitengrenzen of op het grondgebied van de lidstaten die geen controles hebben ondergaan aan de buitengrenzen van de lidstaten alsook van de onderdanen van derde landen die een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend aan grensdoorlaatposten of in transitzones, zonder aan de toegangsvoorwaarden te voldoen zoals bedoeld in Verordening (EU) 2016/399. Verordening 2024/1356 stelt uniforme regels vast voor de snelle identificatie of verificatie van de onderdanen van derde landen en voor hun doorverwijzing naar de toepasselijke procedures. Ze heeft als doel de controle te versterken ten aanzien van onderdanen van derde landen die de buitengrenzen oversteken en te voorzien in de raadpleging van de relevante informatiesystemen en gegevensbanken van de Europese Unie om te verifiëren of de aan screening onderworpen onderdanen van derde landen een bedreiging zouden kunnen vormen voor de binnenlandse veiligheid⁶⁴.

68. De screening vindt plaats aan de buitengrenzen en op het grondgebied en bestaat uit de volgende elementen⁶⁵:

- a) een voorlopige medische controle
- b) een voorlopige beoordeling van de kwetsbaarheid
- c) identificatie of verificatie van de identiteit
- d) de registratie van biometrische gegevens, voor zover dat nog niet is gebeurd
- e) een veiligheidscontrole
- f) de invulling van een screeningsformulier
- g) doorverwijzing naar de passende procedure

69. De uitvoering van de screening impliceert verschillende verwerkingsverrichtingen, meer bepaald:

- de raadpleging van verschillende Europese grootschalige informatiesystemen en, desgevallend, van de nationale gegevensbanken overeenkomstig het nationale recht⁶⁶;
- de verificatie van het bestaan van een strafrechtelijke procedure op nationaal niveau⁶⁷;

⁶³ Verordening 2024/1348, considerans 57.

⁶⁴ Verordening 2024/1352, considerans 1.

⁶⁵ Artikel 8.5 van Verordening 2024/1356.

⁶⁶ Artikelen 14 en 15 van Verordening 2024/1356.

⁶⁷ Artikel 18 van Verordening 2024/1356.

- de verplichting om een screeningsformulier in te vullen⁶⁸ met, onder andere, de identificatiegegevens van de betrokken persoon;
- de doorgifte van het screeningsformulier met eender welk passend middel, met inbegrip van digitale instrumenten, aan de autoriteiten belast met de registratie van de verzoeken om internationale bescherming of aan de autoriteiten bevoegd inzake terugkeerprocedures, naargelang de autoriteiten waarheen de betrokkene wordt doorverwezen⁶⁹;
- de informatieverstrekking aan de onderdanen van derde landen (betrokken personen)⁷⁰ die "de rechten van de betrokkene krachtens het toepasselijke recht van de Unie inzake gegevensbescherming, meer bepaald Verordening (EU) 2016/679" omvat;
- biometrische gegevens met de verplichting tot samenwerking van de betrokkene;
- de bewaring van de informatie die in het formulier is opgenomen⁷¹;
- de verplichting om bepaalde informatie niet identificeerbaar te maken in het formulier dat aan de betrokkene wordt overhandigd⁷².

70. Artikel 2, 10) van Verordening 2024/1356 definieert de screeningsautoriteiten als "alle bevoegde autoriteiten die in nationaal recht zijn aangewezen om een of meerdere taken uit hoofde van deze verordening uit te voeren, met uitzondering van de in artikel 12, lid 1, bedoelde medische controles". Artikel 8.9 van dezelfde Verordening bepaalt dat de lidstaten de screeningsautoriteiten aanwijzen en er ook voor zorgen dat alleen naar behoren gemachtigde personeelsleden van de screeningsautoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de identificatie of de verificatie van de identiteit en de veiligheidscontrole toegang hebben tot de in de artikelen 14 en 15 van dezelfde verordening bedoelde gegevens, systemen en databanken.

71. Het voorontwerp van wet bevat drie artikelen die Verordening 2024/1356 aanvullen: artikel 7 heeft betrekking op de screeningsautoriteiten, artikel 8 voorziet in de samenwerkingsverplichting van de onderdaan van een derde land en artikel 9 betreft de communicatieverstrekking aan de onderdaan van een derde land.

72. Wat betreft de aanwijzing van de screeningsautoriteiten wijst artikel 7 van het voorontwerp van wet⁷³ de Dienst Vreemdelingenzaken en de politiediensten zoals bedoeld in artikel 2,2° van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, aan als "screeningsautoriteit in de zin van Verordening (EU) 2024/1356".

⁶⁸ Artikel 17 van Verordening 2024/1356.

⁶⁹ Verordening 2024/1356, considerans 30 en artikelen 17 en 18.

⁷⁰ Artikel 11 van Verordening 2024/1356.

⁷¹ Artikel 17.3, lid 1 van Verordening 2024/1356.

⁷² Artikel 17.3, lid 3 van Verordening 2024/1356.

⁷³ Tot invoeging van artikel 8^{quater} in de wet van 15 december 1980.

Deze dubbele aanwijzing zou gerechtvaardigd zijn omwille van de "*nodige flexibiliteit om de bevoegdheden [...] te verdelen*"⁷⁴ tussen de Dienst Vreemdelingenzaken en de geïntegreerde politie.

De memorie van toelichting beschrijft verschillende omstandigheden volgens dewelke de screening *de facto* zou worden verzekerd door de Dienst Vreemdelingenzaken of de politiediensten, dan wel gedeeltelijk door de beide autoriteiten.

De memorie van toelichting van het voorontwerp van wet geeft aan dat de vermelding 'geïntegreerde politie' zowel de federale politie, met inbegrip van de politie belast met de grenscontroles, als de lokale politie omvat.

73. Het is voor het Controleorgaan niet duidelijk of de steller van het voorontwerp van wet overweegt of wenst dat alle leden van de geïntegreerde politie, zowel het operationele als het administratieve en logistieke kader, *de facto* worden aangewezen als screeningsautoriteit.

Onder welke voorwaarden zouden de leden van het CALog-personeel, in voorkomend geval, de betrokken persoonsgegevens mogen verwerken?⁷⁵ Het past erop te wijzen dat CALog-medewerkers geen politietaken of -bevoegdheden mogen uitoefenen, tenzij de wet dit uitdrukkelijk bepaalt (cf. art. 118, 1ste en 5de lid WGP).

74. Zelfs indien de betrokkenheid van de politiediensten als screeningsautoriteit duidelijk wordt uitgelegd en het ook duidelijk is dat deze opdracht geen opdracht is in de zin van de artikelen 14, 15 of 21 van de wet op het politieambt, begrijpt het Controleorgaan niet waarom de steller van het voorontwerp van wet geen gebruik maakt van de functionele verdeling van de bevoegdheden tussen de politiediensten om bepaalde politiediensten duidelijk aan te wijzen als screeningsautoriteit.

Louter ter illustratie: sommige gespecialiseerde diensten van de Algemene directie van de bestuurlijke politie krachtens artikel 101 van de WGP en artikel 8, 2° van het koninklijk besluit betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie.

75. Door de politiediensten die als screeningsautoriteit worden aangewezen nauwkeuriger te identificeren in de wet, zal er rechtszekerheid worden geboden en kunnen algemene en vage formuleringen zoals "*de politie belast met de controle aan de grenzen*" worden vermeden.

76. Artikel 11 van Verordening 2024/1356 voorziet in de informatieverstrekking aan de onderdanen van derde landen (betrokken personen)⁷⁶ volgens de modaliteiten van paragraaf 3 van hetzelfde artikel.

⁷⁴ Bijlage bij de nota aan de Ministerraad, toegestuurd met het voorontwerp van wet.

⁷⁵ Artikel 118 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, maakt het voor het CALOG-personeel mogelijk om persoonsgegevens te verwerken maar enkel in het kader van een bijdrage aan de opdrachten zoals bedoeld in de artikelen 14 en 15 van de wet op het politieambt.

⁷⁶ Artikel 11 van Verordening 2024/1356.

77. De te verstrekken informatie omvat "*de rechten van de betrokkene krachtens het toepasselijke recht van de Unie inzake gegevensbescherming, meer bepaald Verordening (EU) 2016/679*" (cf. art. 11.1, d)). Artikel 13 van Verordening 2016/679 bepaalt welke informatie moet worden verstrekt wanneer persoonsgegevens worden verzameld bij de betrokkene, waaronder de identiteit en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke.

Artikel 15 van Verordening 2024/1356 bepaalt ook dat de veiligheidscontrole betrekking kan hebben op zowel de onderdanen van derde landen als op de voorwerpen die zij in hun bezit hebben. Indien fouilleringen worden uitgevoerd, is het nationale recht van de betrokken lidstaat van toepassing.

78. Wat betreft de informatieverstrekking aan de onderdanen van derde landen betreft bepaalt artikel 9 van het voorontwerp van wet, dat een artikel *8sexies* invoegt in de wet van 15 december 1980, wat volgt: "*De screeningsautoriteit deelt de informatie bedoeld in artikel 11 van Verordening (EU) 2024/1356 mee aan de onderdaan van een derde land die aan de screening wordt onderworpen. De Koning bepaalt de nadere regels voor de in het eerste lid bedoelde informatieverstrekking.*"

79. Verordening 2024/1356 lijkt geen bezwaar te maken tegen de aanwijzing van meerdere screeningsautoriteiten.

Om redenen van duidelijkheid en juridische voorspelbaarheid is het echter niet toelaatbaar dat het voorontwerp van wet geen enkele verwerkingsverantwoordelijke aanwijst voor de verwerking van persoonsgegevens die worden verricht in het kader van de screening en voor het overige verwijst naar een noodzakelijke flexibiliteit tussen de diensten van de federale en de lokale politie en de Dienst Vreemdelingenzaken.

De verwijzing naar een koninklijk besluit voor de modaliteiten van informatieverstrekking aan de onderdanen van derde landen bevestigt de vaagheid die vandaag bestaat wat betreft de verantwoordelijkheid voor de verwerkingen van persoonsgegevens die voortvloeien uit de screening en dus uit alle bijbehorende verplichtingen.

80. De aanwijzing in de wet van de verwerkingsverantwoordelijke zal rechtszekerheid bieden en zal ook vermijden dat er wordt verwezen naar het sluiten van operationele akkoorden tussen "*de politie, de Dienst Vreemdelingenzaken en Fedasil [...] om [...] scenario's uit te werken*"⁷⁷ die niet worden geïdentificeerd in het voorontwerp van wet noch in de memorie van toelichting.

81. Het Controleorgaan verzoekt de steller van het voorontwerp om de volgende punten te verduidelijken:

---

⁷⁷ Nota aan de Ministerraad toegestuurd met de adviesaanvraag.

- in de wet de verwerkingsverantwoordelijke aanwijzen voor de verwerkingen van persoonsgegevens die voortvloeien uit de screening in de zin van Verordening 2024/1356;
- duidelijk de categorieën van personen identificeren die toegang krijgen tot de resultaten van de screening evenals de doeleinden;
- duidelijk de politiediensten identificeren die belast worden met een screeningsopdracht in de zin van Verordening 2024/1356;
- bepalen welke nationale politionele gegevensbank(en) het voorwerp kan (kunnen) uitmaken van een raadpleging in het kader van de uitvoering van de screening in de zin van Verordening 2024/1356 alsook onder welke voorwaarden. Desgevallend moet de opsteller van het voorontwerp beoordelen of een wetswijziging noodzakelijk is om de doeleinden van deze nationale (politionele) gegevensbanken te actualiseren en het voor de screeningsautoriteiten mogelijk te maken toegang te hebben tot deze gegevensbanken;
- een wettelijke en duidelijke rechtsgrondslag identificeren (en/of creëren) voor de foullering in de zin van artikel 15.1 van Verordening 2024/1356 evenals de autoriteit die daarvoor bevoegd is. Het moet duidelijk zijn dat de bevoegdheden en operationele regels die van toepassing zijn op foulleringen krachtens de WPA, niet mogen worden gebruikt buiten de toepassing van de WPA;
- in de wet de lokalen identificeren waar de screening mag worden uitgevoerd. Indien de steller van het voorontwerp van wet in die wet wenst te bevestigen dat de politielokalen bij de grenzen en op het grondgebied geschikte en passende plaatsen zijn in de zin van artikel 8.2 van Verordening 2024/1356, dient hij te verduidelijken – minstens in de memorie van toelichting en nog beter in de wet – welke de bedoelde lokalen zijn alsook het exacte kader waarin ze mogen worden gebruikt; zonder volledigheid na te streven:
  - o Gaat het om alle politicommissariaten?
  - o Mogen alle vertrekken van een commissariaat worden gebruikt om de screening uit te voeren?
  - o Een persoon in bewaring in de zin van de artikelen 2.12 en 8.7 van Verordening 2024/1356 is geen persoon die van zijn of haar vrijheid is beroofd in de zin van de WPA;
  - o De uitvoering van de screening (vingerafdrukken nemen, formulier invullen) staat los van de politiesystemen en -toepassingen die worden gebruikt voor de doeleinden van Titel 2 van de WVG;
  - o De registratie van de biometrische gegevens wordt gescheiden van het politiesysteem dienstig voor de registratie van het gerechtelijk triptiek die wordt verricht voor de doeleinden van Titel 2 van de WVG;
  - o Zou er moeten worden voorzien in toegang tot de systemen en toepassingen die worden ontwikkeld om het formulier te bewaren in de zin van artikel 17.3, lid 1 van Verordening 2024/1356 in alle politicommissariaten die worden beschouwd als geschikte en passende lokalen in de zin van artikel 8.2 van Verordening 2024/1356?

82. Het Controleorgaan vestigt de aandacht op het feit dat artikel 8.9, lid 4, van Verordening 2024/1356 bepaalt dat de lidstaten geschikt personeel en toereikende middelen inzetten om de screening op doelmatige wijze uit te voeren.

De aanwijzing van de politiediensten als screeningsautoriteit zal gevolgen hebben voor hun behoeften aan budget en personeel. Er moet worden geanticipeerd op die behoeften en dit moet tot uiting komen in de middelen die aan de politiediensten worden toegekend.

83. Verordening 2024/1356⁷⁸ bepaalt dat de lidstaten voorzien in een onafhankelijk toezichtmechanisme dat als opdracht heeft onderzoek te voeren naar beweringen van niet-eeerbiediging van grondrechten in verband met de screening.

De memorie van toelichting van het voorontwerp van wet vermeldt dat de regering voorrang geeft aan een pragmatische aanpak die erin bestaat geen nieuw orgaan op te richten, maar een beroep te doen op bestaande controleorganen. Aldus zouden de federale ombudsmannen moeten handelen als onafhankelijk toezichtmechanisme wanneer de screening wordt uitgevoerd door de Dienst Vreemdelingenzaken en het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten (Comité P) wanneer de screening wordt uitgevoerd door de geïntegreerde politie⁷⁹.

De memorie van toelichting voorziet dat het rechtskader dat van toepassing is op deze instanties in voorkomend geval zal moeten worden aangepast om ervoor te zorgen dat ze volledig bevoegd zullen zijn om deze nieuwe toezichtrol op zich te nemen.

Het Controleorgaan merkt op dat deze aanwijzing niet als zodanig is opgenomen in het voorontwerp van wet.

In de bij de adviesaanvraag gevoegde documenten leest het Controleorgaan wat volgt: "*Noodzakelijke wetswijzigingen als gevolg van het instellen van dit toezichtmechanisme zullen op een later ogenblik volgen*".⁸⁰ Het COC vraagt zich af of de federale ombudsmannen en het Comité P ten minste op de hoogte zijn van hun nieuwe opdracht en betreurt dat het voorontwerp van wet niet de wetswijzigingen bevatten die noodzakelijk zijn om onmiddellijk te zorgen voor de instelling van het onafhankelijke toezichtmechanisme inzake de naleving van de grondrechten zoals vereist door Verordening 2024/1356.

Inhoudelijke opmerkingen: Verordening 2024/1348 bepaalt dat de politie een bevoegde nationale autoriteit is die de taak heeft verzoeken om internationale bescherming te

⁷⁸ Considerans 27 en artikel 10.

⁷⁹ Memorie van toelichting bij het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie, toegestuurd met de adviesaanvraag, punt 6 met betrekking tot Verordening (EU) 2024/1356: screening (artikelen 5, 6, 7, 8 en 9).

⁸⁰ Nota aan de Ministerraad toegestuurd met de adviesaanvraag.

ontvangen en de verzoekers te informeren over de vraag waar en hoe zij een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen

84. Hoewel de aanvrager heeft aangegeven dat de politiediensten enkel betrokken waren bij de uitvoering van de Verordeningen 2024/1358 en 2024/1356, stelt het Controleorgaan vast dat een andere verordening van het Migratie- en asielpact uitdrukkelijk de politiediensten van de lidstaten vermeldt.

85. Artikel 4 van Verordening 2024/1348 luidt als volgt:

1. Elke lidstaat wijst overeenkomstig het nationale recht een beslissingsautoriteit aan die de op grond van deze verordening en Verordening (EU) 2024/1347 aan haar toegekende taken uitvoert, met name:

- a) ontvangen en behandelen van verzoeken om internationale bescherming;*
- b) beslissingen nemen over verzoeken om internationale bescherming;*
- c) beslissingen nemen over de intrekking van internationale bescherming.*

De beslissingsautoriteit is tijdens de administratieve procedure als enige bevoegd om te beslissen over de ontvankelijkheid en de gegrondheid van een verzoek om internationale bescherming.

*2. Onverminderd lid 1 **belasten de lidstaten andere bevoegde nationale autoriteiten met de taak om verzoeken om internationale bescherming te ontvangen en verzoekers te informeren over de vraag waar en hoe zij overeenkomstig artikel 28 een verzoek kunnen indienen. Tot die andere nationale autoriteiten behoren ten minste politie, immigratiediensten, grenswachters en de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor detentiecentra of opvangfaciliteiten.***

(...)

5. Voor de toepassing van de leden 2 en 3, brengt elke lidstaat uiterlijk op 12 juni 2026 de Commissie op de hoogte van de autoriteiten die door hem zijn aangewezen voor de uitvoering van de in die leden bedoelde taken, waarbij hij de aan hen toegekende taken specificeert.

Ten tijde van de redactie van het huidig advies heeft het Controleorgaan de lijst niet teruggevonden van de krachtens artikel 4 §5, van Verordening 2024/1348 aangewezen autoriteiten van de lidstaten.

86. Het ontworpen artikel 50/1 §3 van de wet van 15 december 1980 bepaalt dat "*het verzoek om internationale bescherming (...) bij de minister of zijn gemachtigde (wordt) ingediend overeenkomstig art. 28 van Verordening (EU) 2024/1348. Het indienen van het verzoek gebeurt in persoon. De Koning duidt de andere overheden aan waar het verzoek kan worden ingediend.*"

Artikel 76 van het voorontwerp, dat een artikel 57/11/2 invoegt in de wet van 15 december 1980, wijst enkel de Commissaris-generaal voor vluchtelingen en staatlozen aan krachtens artikel 4, paragraaf 1, van Verordening 2024/1348.

87. Het Controleorgaan vindt noch in het voorontwerp van wet noch in de memorie van toelichting die samen met het voorontwerp van wet werd overgemaakt, enige aanwijzing van een of meerdere politiediensten krachtens artikel 4 §2, van Verordening 2024/1348.

Dit gebrek aan aanwijzing in het voorontwerp van wet valt te betreuren, voor zowel de betrokkenen als de politiediensten die moeten weten wie (welke diensten) van de politie met deze taak zijn belast. De inhoud en de draagwijdte van de taak om verzoeken om internationale bescherming te ontvangen en de verzoekers te informeren over de vraag waar en hoe zij een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen overeenkomstig artikel 28 van Verordening 2024/1348, moeten duidelijk zijn voor de politiediensten. Deze taak behoort ook niet tot de politieopdrachten krachtens Titel 2 van de WVG en de WPA.

88. Het Controleorgaan vestigt de aandacht op artikel 4.7 van Verordening 2024/1348 dat bepaalt dat elke lidstaat de beslissingsautoriteit en de andere op grond van dit artikel aangewezen bevoegde autoriteiten passende middelen, waaronder voldoende bekwaam personeel, verstrekt om hun taken uit hoofde van deze verordening uit te voeren.

Deze taak zal gevolgen hebben voor de behoeften aan budget en personeel van de betrokken politiediensten. Er moet worden geanticipeerd op die behoeften en dit moet tot uiting komen in de middelen die aan de politiediensten worden toegekend.

OM DEZE REDENEN,

Verzoekt het Controleorgaan op de politionele informatie,

De aanvrager om rekening te houden met bovenstaande opmerkingen.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de politionele informatie op 6 februari 2026

Voor het Controleorgaan,
De voorzitter *a.i.*,
Frank SCHUERMANS (GET)